

Colland

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Corina van Zoest
adviseur arbo

Veilig oppompen van banden

Tips en vuistregels voor uw toolboxmeeting

Bij het monteren en oppompen van landbouw- en grondverzetbanden gebeuren af en toe onverwachte dingen. In de meeste gevallen gaat dat gepaard met veel kracht en geweld door de samengeperste lucht die plotseling vrijheid krijgt. Lang niet altijd wordt daarbij voorzichtig omgesprongen met lijf en ledematen. Reden om daar eens bij stil te staan.

Risico's

Hoe groter de band en hoe hoger de druk, des te groter is het risico. Door de enorme luchtverplaatsing bij een klapband kan gemakkelijk schade of letsel ontstaan. Hou er altijd rekening mee dat een band kan klappen.

Oorzaken klapband

Een band wordt zwak door:

- foutieve montage;
- een te hoge bandenspanning;
- beschadigingen aan de band die het karkas verzwakken;
- ouderdom. Het landelijk standpunt ten aanzien van de leeftijd van landbouw- en grondverzetbanden:
 - zes jaar oud: op dit moment kan er voor het eerst aan de band worden getwijfeld en dient de band jaarlijks te worden gekeurd;
 - tien jaar oud: preventief vervangen;
- langere tijd rijden met een onderspanning van meer dan 50 procent. Hierdoor ontstaat onzichtbare schade.

Veilig monteren en demonteren van wielen

1. Zorg voor veiligheid. Maak zoveel mogelijk gebruik van hulpmiddelen en til, duw en trek niet onnodig. Zorg dat de werkplek opgeruimd is.
2. Draag bij het gebruik van pneumatisch gereedschap altijd gehoorbescherming.
3. Zet bouten en moeren niet te vast. Dit voorkomt beschadiging en breuk.
4. Gebruik een krik die sterk genoeg en stabiel is. Plaats de krik goed en steun de trekker tevens af met assteunen.
5. Voorkom dat een band-wielcombinatie tijdens het rollen omvalt. Loop aan de zwaarste kant van het wiel en zorg voor een effen en opgeruimde vloer.
6. Denk bij het wegzetten van de wielen aan de veiligheid en zorg dat ze niet kunnen omvallen.
7. Voorkom dat het wiel tijdens de montage kantelt.
8. Bij gebruik van een heftruck: zorg dat niemand tussen het wiel en de heftruck staat.

Veilig oppompen van banden

1. Zorg dat de band de juiste temperatuur heeft (die van de omgeving waarin de band wordt opgepompt). Een koude band is stugger en kwetsbaarder.
2. Door gebruik neemt de druk in de band toe met tien tot vijftien procent. De in tabellen opgegeven draagvermogens zijn standaard bij koud gemeten bandenspanning.
3. Gebruik altijd slangen met voldoende lengte (minimaal twee meter, liefst langer), zodat u afstand van een band kunt nemen.
4. Hou rekening met de mogelijkheid van een klapband. Zorg dat uzelf en uw collega's (of anderen) op een veilige plaats zijn. Ga niet naast de band, maar in de rolrichting van de band-wielcombinatie staan.
5. Stop direct met het oppompen bij ongewoon gedrag van de band, bijvoorbeeld als de band gaat kraken. Het kraken van de band wordt veroorzaakt door het breken van de karkasdraden.
6. Wanneer de band bij de maximale bandenspanning nog niet gezet is in de velg, laat dan de band weer leeglopen.
7. Als in verband met pech de band buiten de werkplaats moet worden opgepompt, haal dan losse voorwerpen naast het wiel weg.
8. Leg een band nooit op de grond tijdens het oppompen.
9. Gebruik de hulpmiddelen die er zijn.
10. Leer van de bijna-ongelukken en deel ervaringen met collega's.
11. Zorg voor de juiste bandenspanning. Dit scheelt in brandstofverbruik en slijtage van de banden.
12. Bekijk de arbocatalogus over dit onderwerp. www.agroarbo.nl

Illustraties: arbocatalogus banden- en wielenbranche

Vanaf oktober 2012 zal door inspectie SZW gecontroleerd worden op de veiligheid bij het oppompen van banden.

Oppompen op een montageapparaat.

Leg een band nooit op de grond.

Neem een veilige plaats in.